

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Περιβαλλοντική Γνωμάτευση σύμφωνα με το Άρθρο 13 του περί της Εκτίμησης των
Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου (Αρ. 140(I) του 2005)
για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την

Εγκατάσταση Συγκροτήματος Δεξαμενισμού Πετρελαιοειδών της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ)
Κύπρου Ltd
στην περιοχή του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού

(Γεν. Δ/ντή ΥΕΕΒ&Τ 8.1.01.018.1.3)

(Αρ. Φακ. 02.10.011.004.004.003.002)

---

1. Εισαγωγή

Η παρούσα Περιβαλλοντική Γνωμάτευση αποτελεί απόρροια της διαδικασίας αξιολόγησης της Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) στα πλαίσια της αίτησης της εταιρίας «Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ) Κύπρου Ltd» προς το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την κατασκευή και λειτουργία συγκροτήματος δεξαμενών αποθήκευσης πετρελαιοειδών (ΣΔΕΠ), έργο το οποίο θα αντικαταστήσει τις αντίστοιχες εγκαταστάσεις της εταιρίας στη Λάρνακα.

Η Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ημερομηνίας 10.5.2017 και Αρ.8.1.01.018.1.3 για εξέταση και έκδοση Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης.

Ο Φορέας Εκμετάλλευσης του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή η λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Η υποβληθείσα Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) εξετάσθηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 13 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2005 (Ν.140(I)/2005) σε συνεδρίαση της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 11.7.2017. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης ζητήθηκε από τα εμπλεκόμενα μέρη η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων, τα οποία και ζητήθηκαν με σχετική επιστολή του Τμήματος Περιβάλλοντος προς το ΥΕΕΒΤ ημερομηνίας 11.1.2018. Τα συμπληρωματικά στοιχεία υποβλήθηκαν στις 29.1.2018. Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού μελέτησε τα εν λόγω στοιχεία και τα θεώρησε ελλιπή. Ως εκ τούτου ζήτησε την υποβολή διευκρινιστικών και περαιτέρω συμπληρωματικών στοιχείων, κάποιων εκ των οποίων η εταιρία δεν κατέσπει εφικτό να παρέχει καθώς ο τελικός και λεπτομερής σχεδιασμός του έργου δεν είχε ολοκληρωθεί, και ειδικά σε ότι αφορά τη διασύνδεση του έργου με τις γύρω εγκαταστάσεις και το αγκυροβόλιο. Η Περιβαλλοντική Αρχή ζήτησε εκ μέρους της εταιρίας την κατά προσέγγιση υποβολή των περισσότερων στοιχείων και πληροφοριών, για τα έργα και υποδομές εντός των ορίων του τεμαχίου του έργου, ώστε να μπορέσει να γνωματεύσει. Η εταιρία υπέβαλε τα εν λόγω στοιχεία και το έργο επανεξετάσθηκε σε συνεδρίαση της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 27.4.2018.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 27.4.2018 ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου τοποθετήθηκε αρνητικά επί του θέματος, λόγω του ότι ο τελικός σχεδιασμός διασύνδεσης του έργου δεν έχει ολοκληρωθεί. Τα υπόλοιπα μέλη συμφώνησαν και συνέστησαν την έκδοση Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με όρους καθώς και με την πρόνοια της αναθεώρησης /προσθήκης όρων στη Γνωμάτευση όταν θα ολοκληρωθεί ο τελικός και πιο λεπτομερής σχεδιασμός του έργου και κατατεθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή.

2. Σκοπός και περιγραφή του προτεινόμενου έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία Συγκροτήματος Δεξαμενών Πετρελαιοειδών (ΣΔΕΠ) και των συναφών εγκαταστάσεων και προσβάσεων που θα ανήκουν στον οργανισμό ΕΛΠΕ Κύπρου (HELPE Cyprus Ltd). Το έργο χωροθετείται εντός της περιοχής που καλύπτει το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού και εξυπηρετεί στη μόνιμη μετεγκατάσταση του τερματικού της εταιρίας από την επαρχία Λάρνακας, όπως προβλέπεται από τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Στον τερματικό σταθμό θα αποθηκεύονται πετρελαιοειδή προϊόντα συνολικού όγκου 52.5000 m³ και συγκεκριμένα:

- Κηροζίνη 3000 m³
- Jet-A1 7000 m³
- Βενζίνη Αμόλυβδη 98 RON 3000 m³
- Βενζίνη Αμόλυβδη 95 RON 15000 m³
- Βιοντίζελ 1000 m³
- Αγροτικό ντίζελ (Χαμηλού Θείου 0.001% Θείο) 2500 m³
- Ντίζελ ναυτιλίας (gas oil 0.1% Θείο) 3000 m³
- Ντίζελ κίνησης (gas oil Χ.Θ. 0.001% Θείο) 10000 m³
- Ντίζελ θέρμανσης (0.1% Θείο) 8000 m³

Εντός των εγκαταστάσεων θα διεξάγονται εργασίες παραλαβής, προσωρινής αποθήκευσης, φόρτωσης και διακίνησης πετρελαιοειδών. Για αυτόν τον σκοπό οι εγκαταστάσεις του έργου θα περιλαμβάνουν δύο περιοχές:

A) Περιοχή δεξαμενών πετρελαιοειδών

Στην περιοχή αυτή θα κατασκευαστούν 13 δεξαμενές προϊόντων (Πίνακας 1). Όλες οι δεξαμενές υγρών καυσίμων θα έχουν σχεδιασμό τύπου cone-down. Οι δεξαμενές βενζίνης θα διαθέτουν εσωτερική πλωτή οροφή και εξωτερική σταθερή οροφή.

Πέραν των πιο πάνω δεξαμενών προβλέπεται και η εγκατάσταση δύο (2) μεταλλικών δεξαμενών για την αποθήκευση των υλικών που προστίθενται στα καύσιμα (additives), χωρητικότητας περίπου 1,50-2,00 m³ η καθεμιά.

B) Περιοχή σταθμών φόρτωσης

Το έργο θα περιλαμβάνει σταθμό φόρτωσης βυτιοφόρων οχημάτων που θα διαθέτει 5 νησίδες φόρτωσης με 4 βραχίονες φόρτωσης προϊόντων (από τον πυθμένα) και 1 βραχίονα ανάκτησης ατμών ανά νησίδα.

Ο μέγιστος ρυθμός φόρτωσης κάθε βραχίονα θα είναι 2.500 lt/min. Εντός της έκτασης του έργου θα προβλεφθεί επίσης χώρος στάθμευσης για τουλάχιστον 10 βυτιοφόρα. Ο Πίνακας 2 παρουσιάζει τα διακινούμενα προϊόντα.

Πίνακας 1: Δεξαμενές προϊόντων που θα κατασκευαστούν

A/A	Κωδικός	Περιεχόμενο	Διάμετρος (m)	Ύψος (m)	Μέγιστος Όγκος Πλήρωσης (m3)	Τύπος Οροφής
1	TK-101	Κηροζίνη	15	18	3.000	Σταθερή
2	TK-102	Jet-A1	23	18	7.000	Σταθερή
3	TK-111	Βενζίνη αμόλυβδη 98 RON	15	18	3.000	Εσωτερική Πλωτή/ Εξωτερική σταθερή
4	TK-112	Βενζίνη αμόλυβδη 95 RON	20	18	5.000	Εσωτερική Πλωτή/ Εξωτερική σταθερή
5	TK-113	Βενζίνη αμόλυβδη 95 RON	20	18	5.000	Εσωτερική Πλωτή/ Εξωτερική σταθερή
6	TK-114	Βενζίνη αμόλυβδη 95 RON	20	18	5.000	Εσωτερική Πλωτή/ Εξωτερική σταθερή
7	TK-121	Βιοντίζελ	10	14	1.000	Σταθερή
8	TK-122	Αγροτικό ντίζελ (Χαμηλού Θείου 0.001% Θείο)	15	15	2.500	Σταθερή
9	TK-123	Ντίζελ ναυτιλίας (gas oil 0,1% Θείο)	15	18	3.000	Σταθερή
10	TK-124	Ντίζελ κίνησης (gas oil ΧΘ 0,001% Θείο)	20	18	5.000	Σταθερή
11	TK-125	Ντίζελ κίνησης (gas oil ΧΘ 0,001% Θείο)	20	18	5.000	Σταθερή
12	TK-126	Ντίζελ θέρμανσης (0,1% Θείο)	20	14	4.000	Σταθερή
13	TK-127	Ντίζελ θέρμανσης (0,1% Θείο)	20	14	4.000	Σταθερή

Πίνακας 2: Διακινούμενα προϊόντα από τον σταθμό φόρτωσης βυτιοφόρων οχημάτων

Αριθμός Νησίδας	Βραχίονας-1	Βραχίονας-2	Βραχίονας-3	Βραχίονας-4	Βραχίονας-5
1	Κηροζίνη	HGO	HGO	Αγροτικό Ντίζελ	Επιστροφή ατμών
2	Βενζίνη Αμόλυβδη -95 RON	Ντίζελ LS	Ντίζελ LS	Ντίζελ ναυτιλίας	Επιστροφή ατμών
3	Βενζίνη Αμόλυβδη -95 RON	Βενζίνη Αμόλυβδη - 98 RON	Βενζίνη Αμόλυβδη -95 RON	Ντίζελ LS	Επιστροφή ατμών
4	Βενζίνη Αμόλυβδη -95 RON	Βενζίνη Αμόλυβδη - 98 RON	Βενζίνη Αμόλυβδη -95 RON	HGO	Επιστροφή ατμών
5	Jet-A1	Jet-A1	Jet-A1	Jet-A1	

Γ) Λοιπές εγκαταστάσεις

Πέραν των πιο πάνω δύο περιοχών, εντός των ορίων του τεμαχίου του έργου, θα υπάρχουν και οι πιο κάτω εγκαταστάσεις και υποδομές:

- 1 δεξαμενή νερού πυρόσβεσης χωρητικότητας 3.000 m³
- Αντλιοστάσιο διακίνησης υγρών καυσίμων που θα περιλαμβάνει σύστημα φόρτωσης βυτιοφόρων και σύστημα ανακυκλοφορίας μεταξύ δεξαμενών
- Σωληνώσεις διασύνδεσης με τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται εκτός των ορίων του τεμαχίου του έργου
- Εσωτερικές σωληνώσεις διασύνδεσης
- Μονάδα Ανάκτησης Ατμών
- Ζυγοπλάστιγγα
- Γεννήτρια εκτάκτου ανάγκης
- Σύστημα συλλογής όμβριων υδάτων που θα προκύπτουν κατά τη φάση λειτουργίας από μη λειτουργικούς, βοηθητικούς χώρους (πχ. εσωτερική οδοποιία, περιοχές εκτός λεκανών ασφαλείας, κλπ)
- Σύστημα συλλογής όμβριων υδάτων που θα προκύπτουν κατά τη φάση λειτουργίας από λειτουργικούς χώρους (πχ. απορροή από λεκάνες δεξαμενών, σταθμούς φόρτωσης, κλπ.).
- Ελαιοδιαχωριστής.
- Σύστημα συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων προς αδειοδοτημένη εγκατάσταση επεξεργασίας.
- Εσωτερική οδοποιία
- Κτίρια γραφείων
- Φυλάκιο
- Σύστημα πυρόσβεσης
- Ανιχνευτές φωτιάς και καπνού
- Κτίριο θαλάμου ελέγχου
- Φράκτης υψηλής ασφάλειας
- Δίκτυο ηλεκτροδότησης
- Δίκτυο υδροδότησης και αποχέτευσης
- Δίκτυο φωτισμού
- Κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης
- Χώροι στάθμευσης
- Χώρος συνεργείου

Η κατασκευή του έργου εκτιμάται ότι θα διαρκέσει περίπου 12 μήνες. Κατά την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών θα γίνει σε πρώτη φάση απομάκρυνση των συγκεντρωμένων αποθέσεων που υπάρχουν εντός του τεμαχίου του έργου και η ποσότητα των οποίων ανέρχεται περί των 305.800 m³.

Στη συνέχεια θα γίνει γενική εκσκαφή και αφαίρεση της επιφανειακής στρώσης του εδάφους βάθους περίπου 50 εκατοστών σε όλη την επιφάνεια των εργασιών. Η τελική επιφάνεια του εδάφους θα είναι διαμορφωμένη υπό κλίση για την αποστράγγιση των ομβρίων υδάτων σύμφωνα με τα κατασκευαστικά σχέδια. Επίσης θα αφαιρεθεί τυχόν βλάστηση που βρίσκεται στην περιοχή. Στη επόμενη φάση θα υλοποιηθούν οι λοιπές χωματοургικές εργασίες και τα έργα κατασκευής και ανέγερσης των δεξαμενών αποθήκευσης πετρελαιοειδών, καθώς επίσης και η εγκατάσταση του υποστηρικτικού εξοπλισμού.

Πιο αναλυτικά, κατά το στάδιο κατασκευής θα υλοποιηθούν οι πιο κάτω εργασίες:

- Καθαρισμός και εξομάλυνση του χώρου εργασιών (περιλαμβανομένης της απομάκρυνσης των όγκων των αδρανών υλικών που ανέρχονται στις 305.800 m³)
- Χωματοургικές και υπόγειες εργασίες (κατασκευή καναλιών αποστράγγισης όμβριων υδάτων, τοποθέτηση σωληνώσεων συλλογής ελαιωδών αποβλήτων, εγκατάσταση υπόγειων σωληνώσεων και σωληνώσεων που θα συνδέονται με το σύστημα πυρόσβεσης, κλπ)
- Κατασκευαστικά έργα (κατασκευή θεμελιώσεων και πασάλων δεξαμενών, λεκάνες ασφαλείας δεξαμενών, εγκατάσταση μεμβρανών απομόνωσης και συστήματος εντοπισμού διαρροών, κλπ)
- Ανέγερση δεξαμενών αποθήκευσης
- Ανέγερση μεταλλικού εξοπλισμού
- Κατασκευή κτιρίων
- Κατασκευή υπέργειων σωληνοδιαδρόμων, σωληνώσεων και αγωγών
- Εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού
- Εγκατάσταση/ ανέγερση μονάδων υποστήριξης
- Εγκατάσταση ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
- Εγκατάσταση οργάνων ελέγχου
- Εκτέλεση εργασιών μόνωσης δεξαμενών
- Ποιοτικοί έλεγχοι
- Εργασίες έναρξης λειτουργίας.

3. Χωροθέτηση του έργου

Οι εγκαταστάσεις παραλαβής, προσωρινής αποθήκευσης, φόρτωσης και διακίνησης πετρελαιοειδών της εταιρίας Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ) Κύπρου Ltd θα χωροθετηθούν εντός του τεμαχίου με Αρ.15, έκτασης 32500m² στην περιοχή Βασιλικού της κοινότητας Μαρί στην επαρχία Λάρνακας, σε απόσταση 36 Km δυτικά της πόλης της Λάρνακας .

Οι εγκαταστάσεις χωροθετούνται στα δυτικά των εγκαταστάσεων του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού. Οι γειτνιάζουσες δραστηριότητες στην περιοχή του Βασιλικού είναι κυρίως βιομηχανικές (π.χ. εγκατάσταση παραγωγής τσιμέντου, εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων, εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων, λατομικές, κλπ.) και λιμενικές. Ο χώρος του έργου εμπίπτει εντός των ορίων του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού για το οποίο έχει εκπονηθεί Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) και έχει εκδοθεί Περιβαλλοντική Γνωμάτευση με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017.

Η πρόσβαση στο έργο θα γίνεται μέσω ασφαλτοστρωμένου δρόμου είτε από τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας – Λεμεσού (κόμβος Ζυγίου), είτε από το δρόμο που συνδέει τον κόμβο Ζυγίου με την περιοχή Μαρί, είτε μέσω του δρόμου κατά μήκος της ακτογραμμής από το Ζύγι προς την περιοχή του Βασιλικού.

4. Επιπτώσεις από το έργο σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο και κατά τη φάση της λειτουργίας του έργου αναμένονται επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, οι οποίες μπορεί να προκληθούν στην εγγύτερη και στην ευρύτερη περιοχή.

4.1. Αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά το στάδιο της κατασκευής του έργου

Οι επιπτώσεις κατά τη φάση κατασκευής του έργου μπορεί να προκληθούν από τους πιο κάτω παράγοντες:

- Επιφανειακές απορροές προς το θαλάσσιο περιβάλλον με υψηλή περιεκτικότητα σε αιωρούμενα σωματίδια και ρύπους, όπως γράσα, λάδια, βαρέα μέταλλα, υδρογονάνθρακες, κλπ. λόγω της χρήσης μηχανημάτων και οχημάτων (φορτωτές, φορητά κλπ.).
- Εκπομπές σκόνης από τη διακίνηση οχημάτων και μηχανημάτων, την εκτέλεση χωματοουργικών εργασιών, τη μεταφορά και φορτοεκφόρτωση αδρανών υλικών.
- Εκπομπές αέριων ρύπων (μονοξειδίου του άνθρακα (CO), διοξειδίου του άνθρακα, (CO₂), οξειδία του θείου (SO_x), οξειδία του αζώτου (NO_x), πτητικοί υδρογονάνθρακες, αιθάλη (κάπνα) και αιωρούμενα σωματίδια (PM) από τα οχήματα και τα μηχανήματα.
- Εκπομπή θορύβου από τη διακίνηση των βαρέων οχημάτων εντός και εκτός του εργοταξίου και τη χρήση οχημάτων και μηχανημάτων (μηχανήματα εκσκαφής, φόρτωσης αδρανών, κλπ.) εντός του εργοταξίου.
- Πρόκληση δονήσεων από τη διακίνηση των βαρέων οχημάτων εντός και εκτός του εργοταξίου και τη χρήση οχημάτων και μηχανημάτων και τη συμπίεση εδάφους.
- Παραγωγή επικίνδυνων υγρών αποβλήτων όπως λιπαντικά έλαια, γράσα, υδραυλικά έλαια και καύσιμα από τυχόν συντήρηση των χρησιμοποιούμενων στα εργοτάξια μηχανημάτων και οχημάτων ή τυχόν διαρροές λόγω βλάβης τους.
- Παραγωγή στερεών αποβλήτων (π.χ. σακούλες τσιμέντου, ξυλότυποι, σίδερα, δοχεία χρωμάτων, υπολείμματα καλωδίων, πλαστικά, απόβλητα από εκσκαφές, κλπ) από την επιχωμάτωση και την κατασκευή του έργου.
- Παραγωγή στερεών αποβλήτων αστικού τύπου από το προσωπικό των εργοταξίων.
- Διασπορά ελαφρών αντικειμένων (τεμαχίων πλαστικού, μικρών τεμαχίων από μέταλλα, κλπ), από τις εργασίες εντός του εργοταξίου και τον άνεμο.
- Συμπίεση του εδάφους από τη διακίνηση βαρέων οχημάτων και τη σφράγιση από μη περατά υλικά (π.χ. μπετόν).
- Αύξηση της τροχαίας κίνησης λόγω της διακίνησης των μέσων από και προς τα εργοτάξια.
- Φυσική παρουσία εξοπλισμού, οχημάτων βαρέου τύπου, κλπ. στην περιοχή.
- Εκπομπή θερμότητας, φωτός και ακτινοβολίας από τις ραδιενεργές πηγές που χρησιμοποιούνται για βιομηχανικές ραδιογραφίες.
- Χρήση φυσικών πόρων (π.χ. καύσιμα, νερό, υλικά επιχωμάτωσης, πρώτες ύλες, κλπ.).

4.2. Επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου

Οι επιπτώσεις που ενδέχεται να προκληθούν κατά τη φάση λειτουργίας του έργου οφείλονται στους πιο κάτω παράγοντες:

- Αύξηση της τροχαίας κίνησης λόγω της διακίνησης οχημάτων και μηχανημάτων από και προς το έργο.
- Φυσική παρουσία του έργου και των μερών και συστημάτων που το απαρτίζουν.
- Αύξηση των επιπέδων θορύβου από τη χρήση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, τη διακίνηση οχημάτων, της λειτουργίας αντλιών, κλπ.
- Αύξηση των επιπέδων εκπομπής αέριων ρύπων (πτητικοί υδρογονάνθρακες, μονοξειδίου του άνθρακα (CO), οξειδία του θείου (SO_x), οξειδία του αζώτου (NO_x), κλπ) από τη λειτουργία του έργου, τη διακίνηση οχημάτων, τη χρήση μηχανικού εξοπλισμού, την αποθήκευση, την άντληση και τη θέρμανση καυσίμων, τη διεξαγωγή εργασιών παραλαβής καυσίμων από πλοία, τη φόρτωση βυτιοφόρων, κλπ.
- Εκπομπές σκόνης από τη διακίνηση οχημάτων και μηχανημάτων, τις εργασίες συντήρησης, κλπ.
- Εκπομπή οσμών από την αποθήκευση καυσίμων, τις εργασίες συντήρησης, κ.α.
- Χρήση φυσικών πόρων (π.χ. καύσιμα, νερό, πρώτες ύλες, κλπ.)
- Παραγωγή επικίνδυνων αποβλήτων (π.χ. υδραυλικά έλαια, υπολείμματα χημικών ουσιών, επικίνδυνες συσκευασίες, κλπ.) από τη συντήρηση του εξοπλισμού και τις διεργασίες του έργου.

- Εκτόπιση των τοπικών πληθυσμών της πανίδας λόγω της μόνιμης αλλαγής της μορφολογίας και της χρήσης του χώρου.
- Εκδήλωση περιστατικών έκτακτης ανάγκης/ ατυχημάτων (π.χ. εκδήλωση πυρκαγιάς, πλημμυρική παραγωγή όμβριων, διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος, αστοχία στην παραγωγική διαδικασία, διαρροή καυσίμων, διαρροή χημικών, κλπ.)

5. Περιβαλλοντική Γνωμάτευση

Η Περιβαλλοντική Αρχή κατά την ολοκληρωμένη εξέταση των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου έλαβε υπόψη τη Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον και τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβλήθηκαν, την Περιβαλλοντική Μελέτη Υποβάθρου (Environmental Baseline Survey - EBS) που υποβλήθηκε, τις πρόνοιες της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού και τα προτεινόμενα στη ΜΕΕΠ μέτρα πρόληψης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τις απόψεις των εμπλεκόμενων Φορέων, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα της ευρύτερης περιοχής και τις επιπτώσεις που ενδεχομένως αυτά περικλείουν.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου υπό τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

- (α) της πιστής τήρησης του σχεδιασμού του έργου ο οποίος περιλαμβάνει μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος,
- (β) των μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας που προτείνονται στην υποβληθείσα Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον,
- (γ) της ενσωμάτωσης των όρων του Παραρτήματος στις άδειες που επίκειται να παραχωρηθούν,
- (δ) της υποβολής ΜΕΕΠ για τη διασύνδεση της εγκατάστασης με το αγκυροβόλιο και τους υποθαλάσσιους αγωγούς παραλαβής καυσίμων ή και με τις γύρω εγκαταστάσεις,
- (ε) της υποβολής του τελικού σχεδιασμού του έργου στην Περιβαλλοντική Αρχή πριν την έκδοση Άδειας Οικοδομής και της αναθεώρησης /προσθήκης όρων στην παρούσα Γνωμάτευση εφόσον απαιτείται. Οι εν λόγω πρόσθετοι όροι να συμπεριληφθούν στην Άδεια Οικοδομής.

Σημειώνεται ότι η Παρούσα Περιβαλλοντική Γνωμάτευση εκδίδεται με την πρόνοια της επιβολής πρόσθετων όρων εφόσον απαιτείται (α) στα πλαίσια της υποβολής, εκ μέρους της εταιρίας, του λεπτομερούς σχεδιασμού του έργου πριν την έκδοση Άδειας Οικοδομής και (β) στα πλαίσια της υποβολής των παραδοτέων και αποτελεσμάτων των Εκθέσεων της περιβαλλοντικής παρακολούθησης και επιτήρησης (Environmental Monitoring) του έργου (Φάση Κατασκευής και Φάση Λειτουργίας).

Επίσης, τα έργα περιβαλλοντικής διαχείρισης και προστασίας θα πρέπει να τυγχάνουν προτεραιότητας από τον Φορέα Εκμετάλλευσης του έργου και ως εκ τούτου θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι απαιτούμενες σχετικές δαπάνες από τις πιστώσεις του έργου.

Δρ. Θεοδώρα Ιωάννου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
23 Μαΐου 2018

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ

Εγκατάσταση Συγκροτήματος Δεξαμενισμού Πετρελαιοειδών της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ)
Κύπρου Ltd
στην περιοχή του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΟΡΟΙ που πρέπει να ικανοποιηθούν ΠΡΙΝ την έκδοση Άδειας Οικοδομής

1. Γενικοί όροι

1.1. Να υποβληθεί ο τελικός και λεπτομερής σχεδιασμός του έργου στην Περιβαλλοντική Αρχή για εξέταση πριν την έκδοση Άδειας Οικοδομής.

1.2. Το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης το οποίο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή εκ μέρους του Φορέα Εκμετάλλευσης κατά το στάδιο αξιολόγησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από το έργο και το οποίο αφορά στην κατασκευή και στη λειτουργία του έργου, να διαμορφωθεί ώστε να συμπεριλάβει τις πρόνοιες και να ικανοποιήσει τους όρους 6.1 και 6.2. της Ενότητας Β και τους όρους 1.6., 2.1. και 2.2. της Ενότητας Γ της παρούσας Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης. Το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης πρέπει επίσης να είναι σύμφωνο με τους όρους της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού. Το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης πρέπει να προνοεί την υποβολή εκθέσεων κατά τη διάρκεια κατασκευής και κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου και σύμφωνα με τους πιο πάνω όρους. Οι εκθέσεις που θα υποβάλλονται στα πλαίσια της περιβαλλοντικής παρακολούθησης πρέπει να περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα της περιβαλλοντικής παρακολούθησης, συμπεράσματα και εισηγήσεις για περαιτέρω μέτρα μετριασμού εφόσον θα κρίνεται απαραίτητο.

1.3. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης να ετοιμάσει και να εφαρμόζει τα πιο κάτω διαχειριστικά σχέδια, τα οποία θα υλοποιεί και θα πρέπει να υποβάλει στην Περιβαλλοντική Αρχή για έγκριση:

(α) Διαχειριστικό σχέδιο για τη μεταφορά και συναρμολόγηση του εξοπλισμού, με στόχο την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών κινδύνων και τη μείωση του κυκλοφοριακού φόρτου.

(β) Διαχειριστικό σχέδιο εργοταξίου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, λεπτομερή στοιχεία και πληροφορίες σε σχέση με τον όγκο εκσκαφών και επιχωματώσεων, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου πρέπει να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

1.4. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης να ετοιμάσει και να υποβάλει για έγκριση στην Περιβαλλοντική Αρχή «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων» το οποίο να περιλαμβάνει κατάλογο των αποβλήτων που αναμένονται να παράγονται εντός των εγκαταστάσεων κατά το στάδιο κατασκευής και κατά το στάδιο πλήρους λειτουργίας του έργου. Στον κατάλογο αυτό εκτός από τα αναμενόμενα παραγόμενα απόβλητα θα πρέπει να:

- Διακρίνονται τα επικίνδυνα από τα μη επικίνδυνα απόβλητα με βάση τον κατάλογο αποβλήτων που έχει δημοσιευθεί με το διάταγμα Κ.Δ.Π. 157/2003.

- Περιλαμβάνονται εκτιμήσεις των ποσοτήτων που αναμένεται να προκύπτουν ανά εβδομάδα ανά ρεύμα αποβλήτου.
- 1.4.1. Το «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων» να περιλαμβάνει τα προγράμματα συλλογής, μεταφοράς και προσωρινής αποθήκευσης όλων των παραγόμενων αποβλήτων καθώς και τον τελικό τρόπο αξιοποίησης/διάθεσής τους. Στα προγράμματα αυτά θα πρέπει να αναφέρονται, ανάλογα με την περίπτωση, η προέλευση, ο προορισμός του αποβλήτου, η συχνότητα συλλογής του, ο τρόπος μεταφοράς του, οι χώροι αποθήκευσής του και η μέθοδος επεξεργασίας του, καθώς και όλος ο σχετικός εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί σε όλα τα στάδια.
  - 1.4.2. Στο «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων» να προβλέπεται ότι για όλα τα ρεύματα των αποβλήτων θα διασφαλίζεται σωστή διαχείριση τους στα πλαίσια της ιεράρχησης της διαχείρισης αποβλήτων και να προβλέπονται δράσεις για την προώθηση της πρόληψης, της μείωσης, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης αποβλήτων εντός του χώρου του έργου και τυχόν στόχους που επιθυμεί ο Φορέας Εκμετάλλευσης να επιτύχει στους χώρους της αναφορικά με τις προαναφερθείσες δράσεις. Σημειώνεται ότι τα μέτρα προώθησης της πρόληψης αποσκοπούν στη ρήξη της σχέσης μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων (π.χ. χρήση οικολογικών, ανθεκτικών, επαναχρησιμοποιήσιμων ή/και εύκολα ανακυκλώσιμων προϊόντων απαλλαγμένων επικινδύνων ουσιών). Στα προγράμματα αυτά θα πρέπει να διαφαίνονται και οι ενέργειες που θα ληφθούν για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου που επιτυγχάνεται. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης να είναι υπεύθυνος για τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης που αναμένεται να γίνουν προς τους εργαζόμενους/χρήστες της ανάπτυξης.
  - 1.4.3. Η διαχείριση των αποβλήτων να γίνεται σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον και ιδίως:
    - χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά ή τα ζώα,
    - χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές,
    - χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.
  - 1.4.4. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης του έργου, ως ο αρχικός κάτοχος/παραγωγός αποβλήτων, οφείλει:
    - (α) Ενός να κατέχει τα απόβλητα να μεριμνά ώστε αυτά να μην προκαλούν οποιοδήποτε κίνδυνο στη δημόσια υγεία ή στο περιβάλλον και να μη δημιουργούν οχληρία σε οποιοδήποτε πρόσωπο και
    - (β) Να τα παραδίδει χωρίς καθυστέρηση σε συλλέκτη/μεταφορέα που κατέχει άδεια διαχείρισης των εν λόγω αποβλήτων είτε σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2016.
    - (γ) Να μην αναμιγνύει τα διάφορα ρεύματα αποβλήτων μεταξύ τους ούτε με άλλες ουσίες ή υλικά εκτός και αν διασφαλίσει σχετική έγκριση για το σκοπό αυτό. Η ανάμειξη περιλαμβάνει και την αραιώση επικινδύνων αποβλήτων.
    - (δ) Να τηρεί Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης Αποβλήτων, το οποίο μπορεί να προμηθευτεί από τα γραφεία του Τμήματος Περιβάλλοντος. Οι πληροφορίες από το εν λόγω Έντυπο πρέπει να διαβιβάζονται στον Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος κάθε δεκαπέντε (15) μέρες και κάθε φορά που αυτές ζητούνται.
    - (ε) Κατά τη συλλογή, μεταφορά ή/και προσωρινή αποθήκευση τους, τα απόβλητα να συσκευάζονται και επισημαίνονται σύμφωνα με τα ισχύοντα εθνικά και κοινοτικά πρότυπα.
- 1.5. Να προβλεφθεί και να υποδειχθεί, στο Τμήμα Περιβάλλοντος και στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, χώρος για την εγκατάσταση συστήματος ανάκτησης ατμών (vapour recovery unit) που θα διαφεύγει από τις δεξαμενές αποθήκευσης καυσίμων (και ιδιαίτερα βενζίνης) και του οποίου η εγκατάσταση θα ζητηθεί από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το Στάδιο Κατασκευής του έργου και που πρέπει να συμπεριληφθούν στις Άδειες που θα εκδοθούν (Πολυεδαμική Άδεια, Άδεια Οικοδομής) (Παράγραφοι 1 έως 6)

1. Γενικοί Όροι

- 1.1. Το αργότερο 7 (επτά) ημέρες πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής του έργου να ενημερωθεί εγγράφως ο Διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος για την ακριβή ημερομηνία έναρξης των σχετικών εργασιών. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.2. Κατά την παρακολούθηση υλοποίησης των εργασιών, ο Διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος δύναται να δώσει πρόσθετες οδηγίες για τη διεξαγωγή τους, καθώς επίσης και να διακόψει εργασίες σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν τηρούνται κάποιιοι εκ των όρων και τίθεται σε κίνδυνο το περιβάλλον. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.3. Να τηρούνται οι όροι της παραγράφου 5 «Όροι που πρέπει να εφαρμόζονται από τους Φορείς Εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που θα χωροθετηθούν εντός της περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού» της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού.
- 1.4. Να διαμορφωθούν όλα τα αναγκαία μέτρα πυρασφάλειας καθώς και ο απαιτούμενος πυροσβεστικός εξοπλισμός (π.χ. κατάλληλα διαμορφωμένες προσβάσεις στο χώρο του έργου, εξοπλισμός ο οποίος να δίνει τη δυνατότητα πυρόσβεσης των δεξαμενών, ειδικά οχήματα, υλικά πυρόσβεσης που θα απαιτηθούν για την αντιμετώπιση πιθανών διαρροών ή πυρκαγιάς ανάλογα με το είδος του καυσίμου που θα αποθηκεύεται, κλπ.) τα οποία θα πρέπει να διαμορφωθούν και συμφωνηθούν με την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.5. Οι εργασίες να περιοριστούν κατά το δυνατόν εντός των τεμαχίων του έργου. Να μην γίνει καμία επέμβαση σε τεμάχια που εφάπτονται ή γειτνιάζουν με οποιοδήποτε τεμάχιο του έργου.
- 1.6. Σε πρώτη φάση να απομακρυνθούν οι αποθέσεις που έχουν υπάρχουν εντός του τεμαχίου του έργου (η ποσότητα των οποίων ανέρχεται περί των 305.800 m³). Για τον σκοπό αυτό **(ο όρος αυτός είναι ουσιώδης):**
  - 1.6.1. πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2011(Κ.Δ.Π. 159/2011) για την διαχείριση των ΑΕΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016,
  - 1.6.2. ο Επιβλέπων Μηχανικός, εκ μέρους του Φορέα Εκμετάλλευσης, έχει την ευθύνη παρακολούθησης της υλοποίησης του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης των Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (Α.Ε.Κ.Κ).
  - 1.6.3. ο Εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ, ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 έως 2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
  - 1.6.4. οι εν λόγω αποθέσεις να διατεθούν σύμφωνα με τις εισηγήσεις του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
- 1.7. Σε συνέχεια του πιο πάνω όρου της Ενότητας Β (όρος 1.6.), εφόσον απομακρυνθούν οι αποθέσεις, να γίνουν οι απαραίτητες εκσκαφές όπως προβλέπεται από το σχεδιασμό του έργου. Η τελική επιφάνεια του εδάφους

να διαμορφωθεί υπό κλίση για την αποστράγγιση των ομβρίων υδάτων σύμφωνα με τα κατασκευαστικά σχέδια. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 1.8. Τα υλικά εκσκαφών να αξιοποιηθούν κατά το δυνατό εντός των ορίων του τεμαχίου του έργου για τις αναγκαίες επιχωματώσεις και ως εδαφοβελτιωτικό.
- 1.9. Να προβλεφθούν μέτρα για την αποφυγή φωτορύπανσης (π.χ. πρόνοιες για δυνατότητα προσαρμογής του φωτισμού (από έντονο σε αμυδρό ή απενεργοποίηση του φωτισμού όταν δεν απαιτείται, δυνατότητα παροχής άμεσου φωτισμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ή ανάγκης επαναλειτουργίας του φωτισμού, κλπ), κατάλληλη χρήση του σταθερού ή κατευθυνόμενου φωτισμού, χρήση ενεργειακά αποδοτικών λαμπτήρων και προβολέων, χρήση ελάχιστου έντονου φωτισμού, κλπ.). **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.10. Να προβλεφθεί και να υλοποιηθεί η απαιτούμενη υποδομή ώστε τα ελαιώδη ύδατα από τις διεργασίες εξιδάτωσης των δεξαμενών καυσίμων και καθαρισμού των δεξαμενών αποθήκευσης κατά τη λειτουργία του έργου, να διοχετεύονται μέσω αγωγού σε στεγανή δεξαμενή μέχρι την διάθεσή τους σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2016. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.11. Ο εξοπλισμός αποθήκευσης και μεταφοράς καυσίμων (π.χ. δεξαμενές, αντλιοστάσια, αγωγοί, κλπ.) ανάλογα με τον τύπο του καυσίμου που θα αποθηκεύεται, αντλείται, μεταφέρεται, κλπ. να πληροί τα κατάλληλα και διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα για το σχεδιασμό, την κατασκευή, τα υλικά, κλπ. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.12. Σε όλες τις δεξαμενές να εγκατασταθεί σύστημα ανίχνευσης διαρροών. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.13. Τα συστήματα εξαερισμού των δεξαμενών να αποτρέπουν τη φραγή τους από σκόνες, είσοδο πουλιών ή άλλα αντικείμενα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.14. Να τοποθετηθούν βαλβίδες διακοπής λειτουργίας (π.χ. αυτόματες πνευματικές βαλβίδες οι οποίες κλείνουν ή απομονώνουν δεξαμενές και σωληνώσεις που παρουσιάζουν διαρροή). **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.15. Όλες οι δεξαμενές να βρίσκονται τοποθετημένες σε χώρους (**ο όρος αυτός είναι ουσιώδης**):
- με περιμετρικό περιτοιχισμό ώστε να διαμορφώνονται κλειστές λεκάνες χωρητικότητας 10% μεγαλύτερης της χωρητικότητας της μεγαλύτερης δεξαμενής που βρίσκεται εντός της εκάστοτε λεκάνης, με σκοπό τη συλλογή τυχόν διαρροών,
  - με πυθμένα της κάθε λεκάνης και περιμετρικά περιτοιχίσματα τα οποία να είναι στεγανά ώστε να αποτρέπεται οποιαδήποτε διαρροή καυσίμων προς το υπέδαφος και τα υπόγεια νερά,
  - όπου να επιδέχονται ευχερή καθαρισμό,
  - να μην επιτρέπουν την είσοδο σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα,
  - όπου να φωτίζονται επαρκώς,
  - όπου να διαθέτουν τα απαραίτητα μέτρα πυρασφάλειας τα οποία να συμφωνηθούν με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.
- 1.16. Όλοι οι χώροι στους οποίους θα υπάρχει μηχανολογικός εξοπλισμός καθώς επίσης και οι χώροι στους οποίους θα γίνεται φόρτωση-εκφόρτωση καυσίμων σε οχήματα/ μεταφορικά μέσα, να κατασκευαστούν και να διαμορφωθούν με τρόπο ώστε να ικανοποιούνται οι πιο κάτω προδιαγραφές (**ο όρος αυτός είναι ουσιώδης**):
- Να διαθέτουν όλη την απαιτούμενη υποδομή (π.χ. συστήματα ανάκτησης ατμών (VRU), σύστημα σωληνώσεων, αντλίες, κλπ.) για την απρόσκοπτη λειτουργία του έργου.
  - Να διαθέτουν μη περατό πάτωμα με κατάλληλες κλίσεις και αγωγούς συλλογής διαρροών. Οι αγωγοί συλλογής διαρροών να καταλήγουν σε σύστημα επεξεργασίας ελαιωδών αποβλήτων.
  - Να διαθέτουν σύστημα ηχομόνωσης, εφόσον η αναμενόμενη εκπομπή θορύβου θα είναι υψηλή.

- Να διαθέτουν συστήματα εντοπισμού διαρροών αερίων και υγρών.
- Να διαθέτουν συστήματα και εξοπλισμό ώστε οι διεργασίες να ελέγχονται από κεντρικό σύστημα ελέγχου και να προειδοποιούν για παρεκκλίσεις και διαρροές.
- Να διαθέτουν συστήματα και εξοπλισμό με ικανότητα εκτόνωσης (explosion proof) σε περίπτωση αύξησης της πίεσης.
- Να διαθέτουν τα απαραίτητα μέτρα πυρασφάλειας, τα οποία να συμφωνηθούν με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.
- Να επιδέχονται ευχερή καθαρισμό.
- Να μην επιτρέπουν την είσοδο σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα.
- Να φωτίζονται επαρκώς.
- Να παρέχουν εύκολη πρόσβαση για σκοπούς επιθεώρησης και συντήρησης.

1.17. Να προβλεφθεί και να διαμορφωθεί χώρος για την αποθήκευση μη επικίνδυνων αποβλήτων και χώρος για την αποθήκευση επικίνδυνων αποβλήτων που θα προκύπτουν κατά τη λειτουργία του έργου. Οι εν λόγω χώροι να κατασκευαστούν και να διαμορφωθούν με τρόπο ώστε να ικανοποιούνται οι πιο κάτω προδιαγραφές **(ο όρος αυτός είναι ουσιώδης)**:

- Να είναι στεγασμένοι και τα απόβλητα να προστατεύονται από τις καιρικές συνθήκες κατά την περίοδο αποθήκευσής τους.
- Να διαθέτουν σταθερό και μη περατό πάτωμα από κατάλληλο υλικό (π.χ. από σκυρόδεμα και εποξική βαφή) με κατάλληλες κλίσεις και αγωγούς συλλογής διαρροών. Οι αγωγοί συλλογής διαρροών να καταλήγουν σε στεγανή δεξαμενή συγκράτησης, καθώς επίσης και περιμετρικό τοίχιο ώστε να παρέχεται η δυνατότητα συγκράτησης διαρροών σε περίπτωση υπερχειλίσεως των δεξαμενών συγκράτησης.
- Να είναι προφυλαγμένοι από τυχόν εισροή επιφανειακών απορροών.
- Να είναι προσβάσιμοι για τα οχήματα συλλογής.
- Να διαθέτουν επαρκές μέγεθος ώστε να μπορούν να δεχθούν τον μέγιστο όγκο αποβλήτων που εκτιμάται ότι θα αποθηκεύεται κατά τη λειτουργία του έργου.
- Να μην επιτρέπουν την είσοδο σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα.
- Σε περίπτωση αποθήκευσης των αποβλήτων τους σε ράφια, τα υγρά απόβλητα αποθηκεύονται στο κάτω μέρος.
- Κατά την αποθήκευση επικίνδυνων αποβλήτων να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα συνύπαρξης/συμβατότητας των αποβλήτων στον ίδιο χώρο.

1.18. Να προβλεφθούν και να διαμορφωθούν χώροι για την αποθήκευση χημικών και επικίνδυνων ουσιών, εκτός αυτών που θα βρίσκονται αποθηκευμένες σε δεξαμενές. Οι εν λόγω χώροι πρέπει να είναι στεγασμένοι και να διαθέτουν σταθερό και στεγανό δάπεδο από κατάλληλο υλικό (π.χ. από σκυρόδεμα και εποξική βαφή), κανάλια συλλογής διαρροών τα οποία να καταλήγουν σε στεγανές δεξαμενές συγκράτησης, καθώς επίσης και περιμετρικό τοίχιο ώστε να παρέχεται η δυνατότητα συγκράτησης διαρροών σε περίπτωση υπερχειλίσεως των δεξαμενών συγκράτησης. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

1.19. Όπου υπάρχουν λειτουργικές επιφάνειες (π.χ. λεκάνες δεξαμενών, περιοχές όπου θα γίνεται φόρτωση - εκφόρτωση καυσίμων σε οχήματα/ μεταφορικά μέσα, περιοχές αντλιοστασίων, κλπ.) να δημιουργηθούν κανάλια συλλογής διαρροών τα οποία να καταλήγουν σε στεγανή δεξαμενή συγκράτησης από όπου οι διαρροές να μπορούν να αντλούνται. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

1.20. Να κατασκευαστούν ξεχωριστά κανάλια για τη συλλογή όμβριων από τις λειτουργικές επιφάνειες (π.χ. λεκάνες δεξαμενών, περιοχές όπου θα γίνεται φόρτωση - εκφόρτωση καυσίμων σε οχήματα/ μεταφορικά μέσα, περιοχές αντλιοστασίων, κλπ.) τα οποία να καταλήγουν σε σύστημα ελαιοδιαχωριστή για τη συγκράτηση των συμπαρασυρόμενων ρύπων (καυσίμων, ορυκτών ελαίων, κλπ.). Το σύστημα ελαιοδιαχωριστή να διαθέτει σύστημα άντλησης των ελαιωδών υδάτων/ γαλακτωμάτων. Τα ελαιώδη ύδατα να διατίθενται σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 1.21. Να κατασκευαστεί σύστημα φρεατίων παρακολούθησης των υπογείων υδάτων το οποίο θα πρέπει να καλύπτει όλη την έκταση του έργου, συμπεριλαμβανομένου του σταθμού αποθήκευσης πετρελαιοειδών και της περιοχής διανομής καυσίμων. Τα εν λόγω φρεατία να βρίσκονται σε σημεία που δύναται να γίνει άμεσα αντιληπτή τυχόν ρύπανση στο χώρο του έργου ή και εκτός αυτού (π.χ. κοντά στα σύνορα των τεμαχίων του έργου, κοντά στις δεξαμενές, στα αντλιοστάσια, σε σωληνώσεις, κλπ). **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.22. Να κατασκευαστούν περιμετρικοί τάφροι για την αντιπλημμυρική προστασία του συνόλου των εγκαταστάσεων. Σε περίπτωση κατασκευής επενδυμένων τάφρων για την αντιπλημμυρική προστασία του συνόλου των εγκαταστάσεων, η μέγιστη ταχύτητα ροής καθορίζεται στα 6,0 m/s σε περίπτωση επενδυμένων τάφρων και σε περίπτωση μη επενδυμένων τάφρων στα 1,5 m/s.
- 1.23. Να εγκατασταθεί μονάδα ανάκτησης ατμών που θα προκύπτουν από τη φάση τροφοδότησης των βυτιοφόρων, κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.24. Για την προστασία των κτιριακών εγκαταστάσεων από κεραυνούς να προβλεφθούν εγκαταστάσεις γείωσης και αντικεραυνικής προστασίας.
- 1.25. Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν πρέπει, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
- 1.26. Να γίνουν οι απαραίτητες διευθετήσεις για τη συλλογή και διάθεση τυχόν ρυπασμένων χωμάτων και αποβλήτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και να τηρούνται Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης σύμφωνα με τις πρόνοιες των εν λόγω Νόμων. Τα έντυπα να τηρούνται σε αρχείο στην εγκατάσταση για χρονική περίοδο τουλάχιστον 5 χρόνων και να είναι εύκολα προσβάσιμα και διαθέσιμα στους Επιθεωρητές του Τμήματος Περιβάλλοντος κατά τους επί τόπου ελέγχους ή όποτε αυτά ζητηθούν από την Περιβαλλοντική Αρχή.
- 1.27. Να κατασκευαστεί περιμετρική περίφραξη ύψους τουλάχιστον 2,5 m στο σύνολο της χερσαίας έκτασης του έργου.
- 1.28. Κατά τη διάρκεια των εργασιών να δημιουργηθεί χώρος με πυροσβεστικά είδη πρώτης ανάγκης για περίπτωση πυρκαγιάς. Σε όλους τους εργοταξιακούς χώρους να αναρτηθούν οδηγίες πυρόσβεσης.
- 1.29. Η διακίνηση των βαρέων οχημάτων και των οχημάτων μεταφοράς υλικών και αποβλήτων να γίνεται εντός του υφιστάμενου οδικού δικτύου και να αποφεύγεται η διέλευση μέσα από κατοικημένες περιοχές.
- 1.30. Για λόγους ασφαλείας και ομαλής διεξαγωγής των εργασιών να υλοποιηθούν οι απαιτούμενες εγκαταστάσεις ηλεκτροδότησης, ύδρευσης και τηλεφωνικής επικοινωνίας.
- 1.31. Σε περίπτωση διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος κατά τη φάση λειτουργίας να ληφθεί μέριμνα για την εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους που θα καλύπτει τις κρίσιμες εγκαταστάσεις ασφαλείας.
- 1.32. Σε περίπτωση διεξαγωγής εργασιών κατά τις νυχτερινές ώρες να παρέχεται επαρκής φωτισμός που να τοποθετηθεί με τρόπο ώστε να πληρούνται οι ανάγκες ασφαλείας και η μη διάχυση του φωτός πέραν των αναγκαίων σημείων. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.33. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος ή στη θάλασσα, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 1.34. Ο εξοπλισμός, τα μηχανήματα και τα οχήματα βαρέου τύπου που θα χρησιμοποιούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιοσδήποτε διαρροές (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών, ψυκτικών ρευστών, κλπ). Η συντήρησή τους να διεξάγεται σε κατάλληλους και σχετικά αδειοδοτημένους χώρους εκτός των εργοταξίων. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.35. Μετά το πέρας των εργασιών να γίνει απομάκρυνση των εργοταξίων και αποκατάσταση όλων των εργοταξιακών χώρων. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.36. Κατά τον προγραμματισμό των εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι δραστηριότητες και οι εργασίες (π.χ. αλιεία, τουρισμός, αναψυχή, κολύμβηση, κλπ.) που λαμβάνουν χώρα στην ευρύτερη περιοχή του έργου και ιδιαίτερα στην περιοχή του Ζυγίου κατά την καλοκαιρινή περίοδο. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.37. Να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να μην επηρεαστούν οι υφιστάμενες υπηρεσίες (π.χ. δίκτυο ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών, ύδρευσης, κλπ) οι οποίες εξυπηρετούν τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις της περιοχής. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.38. Να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα πρόληψης και διαχείρισης ατυχημάτων σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για την Αντιμετώπιση των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες (SEVESO) σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.39. Σε περίπτωση χρήσης σπαστήρα εντός του χώρου να εξασφαλισθεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος πιστοποιητικό καταχώρησης για επεξεργασία μη επικίνδυνων αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016.
- 1.40. Απαγορεύεται η χρήση εκρηκτικών ουσιών. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.41. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002, όπως ισχύει, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.42. Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) που θα τεθούν σε λειτουργία, συστήνεται όπως αυτά είναι υψηλής ενεργειακής τάξης, ενώ θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.
- 1.43. Να υπάρχει σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης κατά το στάδιο κατασκευής του έργου και η ικανότητα του προσωπικού για την αντιμετώπιση ατυχημάτων διαρροής πετρελαιοειδών και άλλων επικίνδυνων ουσιών.

2. Όροι για την προστασία της ατμόσφαιρας

- 2.1. Να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) Κανονισμών του 2004 έως 2015.

2.2. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα (ο όρος αυτός είναι ουσιώδης):

- όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα,
- να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης,
- τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους,
- κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς,
- να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται,
- όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού,
- η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
- εναπόθεση των αδρανών υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού,
- κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

2.3. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων.

2.4. Για τα συστήματα πυρόσβεσης, ο φορέας υλοποίησης του έργου υποχρεούται να τηρήσει τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Ν23(Ι)/2010), καθώς και των Κανονισμών 133/2010 και 132/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό/ εξοπλισμό πυρόσβεσης- πυροπροστασίας).

2.5. Για την ελαχιστοποίηση των εκπομπών σκόνης από την αμμοβολή των δεξαμενών, τα εισερχόμενα υλικά να είναι κατά το δυνατόν επικαλυμμένα με προστατευτικά υλικά και να ελαχιστοποιηθούν οι εργασίες αμμοβολής σε περιόδους με σημαντικούς ανέμους.

3. Όροι για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων

3.1. Να γίνει κατάλληλη διεύθυνση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών με μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.

3.2. Η εναπόθεση των αδρανών υλικών να γίνεται σε θέσεις που δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή.

3.3. Για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

3.4. Απαγορεύεται η τοποθέτηση και αποθήκευση αδρανών, χημικών ουσιών, πρώτων υλών και αποβλήτων σε χώρους που βρίσκονται κοντά σε υδάτινα σώματα ή και παρακείμενα υδατορέματα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης**

3.5. Να αποφεύγεται η πλύση οχημάτων ή μηχανημάτων εντός των εργοταξιακών χώρων ή σε άλλους μη αδειοδοτημένους χώρους.

3.6. Για τους υδροστατικούς ελέγχους των δεξαμενών, των σωληνώσεων, κλπ. να χρησιμοποιηθούν κατά το δυνατό βιοδιασπώμενες χημικές ουσίες.

3.7. Για τον τρόπο διαχείρισης των υγρών αποβλήτων από τους υδροστατικούς ελέγχους των δεξαμενών να γίνει προηγουμένως διαβούλευση με το Τμήμα Περιβάλλοντος. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

4. Όροι για την προστασία του εδάφους

4.1. Στους χώρους των εργοταξίων οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά, καθώς επίσης και τα υγρά επικίνδυνα απόβλητα, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία/ δεξαμενές σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Οι δεξαμενές αποθήκευσης των εν λόγω ουσιών να βρίσκονται τοποθετημένες σε δευτερεύουσες δεξαμενές (tank in tank) των οποίων η χωρητικότητα να είναι 10% μεγαλύτερη της πρωτεύουσας δεξαμενής. Οι χώροι αυτοί, να παρουσιάζονται στο Σχέδιο Εργοταξίου. Η εδαφική επιφάνεια των χώρων αποθήκευσης καυσίμων, λιπαντικών, χημικών ουσιών και υγρών και στερεών επικίνδυνων αποβλήτων πρέπει να διαθέτει ρύσεις τέτοιες ώστε οι οποιοσδήποτε διαρροές να συλλέγονται και να οδηγούνται σε στεγανή δεξαμενή συλλογής. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

4.2. Τα επικίνδυνα στερεά απόβλητα να αποθηκεύονται σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

4.3. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση διαρροής καυσίμων και λιπαντικών ή άλλων ουσιών. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτών. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

4.4. Όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες χημικών, κλπ.), να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτών.

4.5. Να διεξάγεται τακτική συλλογή και διάθεση των αποβλήτων των παραγόμενων από το προσωπικό του εργοταξίου σε εγκεκριμένους χώρους.

4.6. Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κλπ.) στο έδαφος, θα πρέπει αμέσως να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης. Συγκεκριμένα, θα πρέπει η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορροφήθηκε από το έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών (π.χ. άργιλο, πριονίδι, άμμο, κλπ) και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

4.7. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός του εργοταξίου. Η αποθήκευση των αποβλήτων και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.

4.8. Τα απόβλητα κατασκευής να συλλέγονται σε συγκεκριμένους χώρους εντός (containers/ skips) και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

5. Όροι για την ελαχιστοποίηση του θορύβου

- 5.1. Όπου δύναται, να γίνεται ταυτόχρονη διενέργεια εργασιών που παράγουν σημαντικά επίπεδα θορύβου, έτσι ώστε να μειώνεται η περίοδος διενέργειας θορυβωδών εργασιών.
- 5.2. Όπου απαιτείται, ο μηχανολογικός εξοπλισμός σταθερής βάσης να απομονώνεται με πάνελ μονωτικών υλικών για σκοπούς ηχομόνωσης.
- 5.3. Οι χώροι στους οποίους θα λειτουργούν οι γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής να είναι καλά ηχομονωμένοι.

6. Όροι για την περιβαλλοντική παρακολούθηση και επιτήρηση (Environmental Monitoring)

- 6.1. Με την αποπεράτωση των εργασιών να υποβληθεί, στο Τμήμα Περιβάλλοντος, σε μορφή έκθεσης η περιγραφή των μέτρων/ δράσεων που λήφθηκαν για την τήρηση των όρων της παρούσας Ενότητας Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά τη φάση κατασκευής. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης**
- 6.2. Κάθε τρίμηνο να υποβάλλονται σε μορφή έκθεσης (ο όρος αυτός είναι ουσιώδης):
  - ποσότητες επικινδύνων και μη επικινδύνων αποβλήτων που παράχθηκαν, τον τρόπο προσωρινής αποθήκευσης τους και τον τρόπο και εγκατάσταση τελικής διάθεσης τους.
  - τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης Αποβλήτων.,

Γ. Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το Στάδιο Λειτουργίας του έργου

1. Γενικοί όροι

- 1.1. Να διασφαλισθεί οικονομική κάλυψη για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος σε περίπτωση πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημιάς μέσω ασφάλισης σε ασφαλιστικό ίδρυμα το οποίο διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία στην ασφάλιση εγκαταστάσεων παρόμοιας δραστηριότητας και δυναμικότητας ή μέσω τραπεζικής εγγύησης. Το ύψος της οικονομικής κάλυψης να διερευνηθεί μέσω εξειδικευμένης για το σκοπό αυτό μελέτης, η οποία πρέπει να εκπονηθεί από τον Φορέα Εκμετάλλευσης και να υποβληθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή. Το τελικό ύψος της οικονομικής κάλυψης θα αποφασισθεί από την Περιβαλλοντική Αρχή σε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα Τμήματα και Υπηρεσίες.
- 1.2. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης πρέπει να παρέχει πρόσβαση καθώς επίσης και τις απαιτούμενες διευκολύνσεις προς τους Επιθεωρητές της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη διεξαγωγή ελέγχων και επιθεωρήσεων κατά τη λειτουργία του έργου.
- 1.3. Να τηρούνται οι όροι της παραγράφου 5 «Όροι που πρέπει να εφαρμόζονται από τους Φορείς Εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που θα χωροθετηθούν εντός της περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού» της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Χωροταξικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Περιοχής Βασιλικού.
- 1.4. Να υποβληθεί αίτηση για εξασφάλιση Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 έως 2009. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.5. Να εξασφαλιστεί Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων του 2002 έως (Αρ. 2) του 2013. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.6. Να υποβληθεί πρόγραμμα μετρήσεων θορύβου από τις οδικές μεταφορές του έργου στο Τμήμα Περιβάλλοντος, για έγκριση, ένα (1) μήνα μετά την ολοκλήρωση κατασκευής του. Το πρόγραμμα να

περιλαμβάνει την εκτίμηση του θορύβου από τις οδικές μεταφορές από τη λειτουργία του έργου με την εκπόνηση στρατηγικού χάρτη θορύβου, με βάση τους μεθόδους υπολογισμού και μέτρησης που περιγράφονται στο παράρτημα ΙΙΙ και τις ελάχιστες απαιτήσεις του παραρτήματος V των περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου Νόμων 2004 έως 2007. Συγκεκριμένα, για το στρατηγικό χάρτη θορύβου να χαρτογραφηθούν οι ζώνες περιβαλλοντικού θορύβου για τα όρια θορύβου 40-80dB (ισοθρομβικές καμπύλες) και τους δείκτες Lden (24ωρη) και Lnight (23:00-7:00), καθώς και να εκτιμηθεί η έκθεση πληθυσμού και των κτιρίων από τον περιβαλλοντικό θόρυβο. Με το πρόγραμμα να υποβληθούν για έγκριση τα τέσσερα (4) σημεία μέτρησης του θορύβου και οι προδιαγραφές του εξοπλισμού μέτρησης θορύβου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 1.7. Να ετοιμαστεί Σχέδιο Διαχείρισης Διαρροών το οποίο να προσδιορίζει συγκεκριμένα μέτρα και να περιλαμβάνει γραπτές διαδικασίες για την αντιμετώπιση τυχόν διαρροών καυσίμων, χημικών, λιπαντικών ή και οποιωνδήποτε άλλων ρευστών ή στερεών που δύνανται να προκαλέσουν άμεσα ή έμμεσα επιπτώσεις στο περιβάλλον, στην ανθρώπινη υγεία, στην ασφάλεια της εγκατάστασης ή και της ευρύτερης περιοχής. Το Σχέδιο Διαχείρισης Διαρροών να προσδιορίζει τον εξοπλισμό που πρέπει να χρησιμοποιείται σε έκαστη περίπτωση διαρροής, καθώς επίσης και κατάλληλη εκπαίδευση του προσωπικού. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.8. Να καταρτιστεί και να τηρείται ημερήσιο και εβδομαδιαίο πρόγραμμα επιθεώρησης και συντήρησης των επιμέρους συστημάτων και εξοπλισμού του έργου (π.χ. σημεία σύνδεσης, σύστημα θέρμανσης καυσίμων, μονάδα απόσπησης, εξοπλισμός παρακολούθησης, δεξαμενές, αντλίες, βαλβίδες, κλπ.) και ειδικά των συστημάτων ασφαλείας και εκτόνωσης καθώς επίσης και όλων των χώρων του έργου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.9. Κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων και συντηρήσεων που θα διεξάγονται σύμφωνα με τον πιο πάνω όρο (όρος 1.8.):
  - Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα συστήματα αντιρρύπανσης.
  - Σε περίπτωση που κατά τους ελέγχους διαπιστωθεί οποιαδήποτε βλάβη ή αστοχία σε εξοπλισμό, σύστημα, σωληνώσεις, κλπ., να λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα και να διεξάγονται αμέσως όλες οι απαιτούμενες εργασίες αποκατάστασης.
  - Οι διαρροές σε σημεία ενώσεων, βαλβίδων, αντλιών, κλπ. να τυχάνουν υψηλής προτεραιότητας στην υλοποίηση των εργασιών συντήρησης.
  - Να τηρείται ειδικό μητρώο συντηρήσεων του εξοπλισμού το οποίο να βρίσκεται πάντοτε στους χώρους του έργου.
- 1.10. Να εφαρμόζεται το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης όπως αυτό θα είναι εγκεκριμένο από την Περιβαλλοντική Αρχή σύμφωνα με τον όρο 1.2. της Ενότητας Α. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.11. Να εφαρμόζεται το «Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων» όπως αυτό θα είναι εγκεκριμένο από την Περιβαλλοντική Αρχή σύμφωνα με τον όρο 1.4. της Ενότητας Α. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.12. Ο μηχανολογικός εξοπλισμός να βρίσκεται τοποθετημένος στους χώρους που περιγράφονται στον σχετικό όρο (όρος 1.16.) της Ενότητας Β.
- 1.13. Τα απόβλητα που θα παράγονται να αποθηκεύονται προσωρινά στους χώρους που περιγράφονται στον σχετικό όρο (όρος 1.17.) της Ενότητας Β. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.14. Η αποθήκευση χημικών και επικίνδυνων ουσιών να γίνεται στους χώρους που περιγράφονται στον σχετικό όρο (όρος 1.18.) της Ενότητας Β.
- 1.15. Να λειτουργεί σε μόνιμη βάση μονάδα ανάκτησης των ατμών που θα προκύπτουν από τη φάση τροφοδότησης των βυτιοφόρων, κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 1.16. Οι εργασίες να περιορίζονται εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
- 1.17. Ο χώρος των εγκαταστάσεων να ασφαρίζεται για την παρεμπόδιση της ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
- 1.18. Το έργο να συντηρείται και να λειτουργεί με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα έκρηξης ή πυρκαγιάς ή οποιασδήποτε τυχαίας έκλυσης ρύπων στον αέρα, το έδαφος ή/και τα νερά, που μπορεί να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.
- 1.19. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
- 1.20. Να εφαρμόζονται όλα τα αναγκαία μέτρα πρόληψης και διαχείρισης ατυχημάτων σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για την Αντιμετώπιση των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες (SEVESO) σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.21. Να εφαρμόζεται και να υπόκειται σε τακτική αξιολόγηση και αναβάθμιση το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης μικρών ατυχημάτων.
- 1.22. Σε περίπτωση κατά την οποία προγραμματίζεται η αποθήκευση καυσίμου εντός δεξαμενής η οποία κατασκευάστηκε για την αποθήκευση άλλου τύπου καυσίμου να ενημερώνεται σχετικά η Υπηρεσία Υδρογονανθράκων και το Τμήμα Τελωνείων. Σε τέτοια περίπτωση να γίνεται στατικός έλεγχος της δεξαμενής ώστε να διαπιστώνεται η στατική επάρκεια της σε σχέση με το εκτιμώμενο φορτίο του καυσίμου που θα εισέλθει σε αυτήν.
- 1.23. Για τους χημικούς ελέγχους για σκοπούς περιβαλλοντικής παρακολούθησης να επιλέγεται διαπιστευμένο, για την κάθε συγκεκριμένη ανάλυση, εργαστήριο ή εργαστήριο που να παρέχει αναλυτικό πρωτόκολλο με τεκμηριωμένη μέθοδο που χρησιμοποιεί για τις απαιτούμενες δοκιμές σε σχέση με την παράμετρο που διερευνάται (τυφλά δείγματα ελέγχου, πρότυπα υλικά αναφοράς, υπολογισμένη αβεβαιότητα και όρια προσδιορισμού της μεθόδου). **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.24. Για τα συστήματα πυρόσβεσης, ο φορέας υλοποίησης του έργου υποχρεούται να τηρήσει τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Ν23(Ι)/2010), καθώς και των Κανονισμών 133/2010 και 132/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε πυκτικό εξοπλισμό/ εξοπλισμό πυρόσβεσης- πυροπροστασίας).
- 1.25. Κατά τη φόρτωση καυσίμων σε οχήματα να λαμβάνονται μέτρα αποτροπής διαρροών και ανάφλεξης. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.26. Στους χώρους όπου υπάρχει μηχανολογικός εξοπλισμός και κίνδυνος διαρροής καυσίμων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορά καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού. Τα απορροφητικά υλικά να επιθεωρούνται σε τακτική βάση και σε περίπτωση διαπίστωσης αυξημένης προσρόφησης υγρασίας να γίνεται άμεση αντικατάστασή τους. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 1.27. Να εντοπίζονται οι κυριότερες πηγές θορύβου που να περιλαμβάνουν: α) κατά το δυνατόν χρήση εξοπλισμού εξωτερικού χώρου, χωρίς υπέρβαση του ορίου θορύβου του και β) εξωτερικές θορυβώδεις εργασίες μόνο κατά τη διάρκεια των εργασιμών ωρών.
- 1.28. Οι χώροι στους οποίους θα λειτουργούν οι γεννήτριες ηλεκτροπαραγωγής να είναι καλά ηχομονωμένοι.
- 1.29. Όπου απαιτείται, ο μηχανολογικός εξοπλισμός σταθερής βάσης να απομονώνεται με πάνελ μονωτικών υλικών για σκοπούς ηχομόνωσης.
- 1.30. Η μεταφορά των χημικών και άλλων επικίνδυνων ουσιών προς το χώρο του έργου, καθώς επίσης και η γενικότερη διαχείριση τους, θα πρέπει να γίνεται από εκπαιδευμένα άτομα και να τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας. Επίσης, να τηρείται αρχείο με τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας της κάθε χημικής ουσίας που θα χρησιμοποιείται εντός του χώρου του έργου και ειδικότερα στο χώρο που θα χρησιμοποιείται η εκάστοτε χημική ουσία.
- 1.31. Σε περίπτωση διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος κατά τη φάση λειτουργίας να ληφθεί μέριμνα για την εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους που θα καλύπτει τις κρίσιμες εγκαταστάσεις ασφαλείας.
- 1.32. Όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες χημικών, ελαιώδη ύδατα από τους ελαιοδιαχωριστές, κλπ.), να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού.
- 1.33. Τα ελαιώδη ύδατα από τις διεργασίες εξιδάτωσης καυσίμων και καθαρισμού των δεξαμενών αποθήκευσης να εισέρχονται σε στεγανή δεξαμενή και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτού.
- 1.34. Να λειτουργεί μονάδα συλλογής και επεξεργασίας των πτητικών ενώσεων που θα προκύπτουν από τις δεξαμενές αποθήκευσης καυσίμων. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.35. Να λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα πρόληψης ώστε να μη δημιουργείται όχληση στη γύρω περιοχή ως αποτέλεσμα της λειτουργίας του έργου.
- 1.36. Να λαμβάνονται υπόψη οι επικρατούσες συνθήκες του ανέμου όταν θα γίνεται ανάμειξη προϊόντων (product blending) σε περίπτωση δυσλειτουργίας της μονάδας επεξεργασίας οσμών.
- 1.37. Οι λεκάνες εντός των οποίων θα βρίσκονται οι δεξαμενές αποθήκευσης καυσίμων να επιθεωρούνται σε ημερήσια βάση και να καθαρίζονται με βάση εβδομαδιαίου προγράμματος.
- 1.38. Τα μέσα προστασίας από ρύπανση (περιμετρικοί τοίχοι, μεμβράνες, αδιαπέραστα δάπεδα, ελαιοδιαχωριστές, αγωγοί μεταφοράς αποβλήτων, κλπ.) να επιθεωρούνται και να συντηρούνται τακτικά και να διατηρούνται σε άριστη κατάσταση.
- 1.39. Ανά έτος να ελέγχεται η στατική κατάσταση των δεξαμενών αποθήκευσης καυσίμων, η κατάσταση των σφραγισμάτων των πλωτών οροφών, καθώς επίσης και το ύψος καθίζησης του εδάφους.
- 1.40. Το αργότερο ανά δύο έτη να διεξάγονται έλεγχοι για την κατάσταση των τοιχωμάτων των δεξαμενών αποθήκευσης καυσίμων και των αγωγών μεταφοράς, ώστε να διαπιστώνεται κατά πόσο υπάρχει διάβρωση.

- 1.41. Να τηρούνται Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης Αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτών. Τα εν λόγω Μητρώα να αποστέλλονται κάθε Μάρτιο στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος.
- 1.42. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων.
- 1.43. Να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) Κανονισμών του 2004 έως 2015.
- 1.44. Οι ανάγκες εξωτερικού φωτισμού θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν με τρόπο έτσι ώστε να μπορούν να εκτελούνται οι διάφορες δραστηριότητες αλλά να μην εκπέμπεται φως πέραν των ορίων των χώρων των έργων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την όσο το δυνατό μειωμένη ένταση φωτός, με τη χρήση εστιασμένου καθοδηγούμενου φωτισμού όπου αυτό είναι απαραίτητο, με τη χρήση φώτων πολύ κοντά στο έδαφος, τη χρήση χρονοδιακοπών για την έγκαιρη διακοπή φωτός που πιθανόν να συμβάλει στην φωταύγεια της περιοχής.
- 1.45. Να εφαρμόζεται κατάλληλο πρόγραμμα για τη σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης και η επαρκής ανταπόκριση σε περιστατικά έκτακτης ανάγκης.

2. Όροι για την περιβαλλοντική παρακολούθηση και επιτήρηση (Environmental Monitoring)

- 2.1. Τα φρεάτια παρακολούθησης των υπογείων υδάτων να επιθεωρούνται σε εβδομαδιαία βάση και σε περίπτωση παρουσίας σε αυτά υδρογονανθράκων να ενημερώνεται αμέσως το Τμήμα Περιβάλλοντος. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.2. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης να καταρτίζει και να υποβάλλει στο Τμήμα Περιβάλλοντος ετήσια έκθεση (μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του επόμενου έτους) η οποία να περιλαμβάνει τα πιο κάτω (**ο όρος αυτός είναι ουσιώδης**):
- Περιγραφή των μέτρων/ δράσεων που λαμβάνονται για την τήρηση των όρων της παρούσας Ενότητας Γ: «Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το Στάδιο Λειτουργίας του έργου»,
  - Περιγραφή τυχόν περιστατικών αστοχίας των αντιρρυπαντικών συστημάτων, περιστατικών ρύπανσης, διαρροών επικίνδυνων ουσιών, κλπ. και τρόπος αντιμετώπισης τους.
  - Τα αποτελέσματα ελέγχων των παραμέτρων που θα παρακολουθούνται και οι οποίες βασίζονται στον τύπο της εγκατάστασης, στον τύπο των δραστηριοτήτων και στους όρους της Περιβαλλοντικής Γνωμάτευσης με Αρ. Φακ.02.10.013.015 και ημερομηνία 23.1.2017 που εκδόθηκε για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Χωροταξικό Σχέδιο Ανάπτυξης της περιοχής Βασιλικού,
  - Τα δεδομένα που ληφθήκαν από την παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου σύμφωνα με τον όρο 1.6. της παρούσας Ενότητας Γ. Ανάλογα με τα αποτελέσματα, το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να θα καθορίσει επιπρόσθετα μέτρα μετριασμού.
  - Ποσότητες αποβλήτων (επικίνδυνων και μη) που παράχθηκαν, τον τρόπο προσωρινής αποθήκευσης αυτών και τον τρόπο και εγκατάσταση τελικής διάθεσης αυτών.
  - Τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης Επικίνδυνων Αποβλήτων,
  - Τα αποδεικτικά παραλαβής των επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων από αδειοδοτημένους, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011, φορείς συλλογής και επεξεργασίας αποβλήτων.
  - Τα αποτελέσματα των ελέγχων που αναφέρονται στους όρους 1.39 και 1.40.
  - Αποτελέσματα της περιβαλλοντικής παρακολούθησης, συμπεράσματα και εισηγήσεις για περαιτέρω μέτρα μετριασμού.

Δ. Όροι για τον τερματισμό λειτουργίας του έργου

- 1.1. Σε περίπτωση πρόθεσης αποξήλωσης μέρους του έργου ή τερματισμού της λειτουργίας του να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος Μελέτη Τερματισμού και Αποκατάστασης του χώρου του έργου, έξι μήνες πριν την έναρξη των οποιωνδήποτε εργασιών. Η εν λόγω μελέτη θα πρέπει να αξιολογεί την κατάσταση ρύπανσης του εδάφους και των υπογείων νερών από εκείνες τις επικίνδυνες ουσίες που η εγκατάσταση χρησιμοποιούσε, παράγαγε ή ελευθέρωσε κατά τη διάρκεια λειτουργίας της. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να περιλαμβάνει ποσοτικοποιημένη σύγκριση της κατάστασης του εδάφους και των υπογείων νερών κατά τον οριστικό τερματισμό της, σε σχέση με την αρχική κατάσταση (Baseline). Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και στα απαραίτητα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν, εκ μέρους του Φορέα Εκμετάλλευσης, με στόχο την απομάκρυνση, τον έλεγχο, τη συγκράτηση ή τη μείωση των επικίνδυνων ουσιών, ώστε ο χώρος, λαμβανομένης υπόψη της τρέχουσας ή της εγκεκριμένης μελλοντικής χρήσης του να μην αποτελεί οποιοδήποτε κίνδυνο για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

Ε. Όροι για τροποποίηση των εγκαταστάσεων και της λειτουργίας του έργου

- 1.1. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο π.χ. επέκταση, διασύνδεση, αποξήλωση, κλπ. και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος με σκοπό τη διερεύνηση για το κατά πόσο οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου (Αρ. 140(Ι) του 2005). **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

Τμήμα Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
23 Μαΐου 2018